

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rozwój psychoseksualny człowieka z niepełnosprawnością, PG_00149961						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Marta Jurczyk					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		50.0	80
Cel przedmiotu	Wprowadzenie w problematykę seksualności osób z niepełnosprawnością: intelektualną, ruchową, osób przewlekle chorych.Dostarczenie wiedzy dotyczącej rozwoju psychoseksualnego w cyklu życia człowiekaZapoznanie studentów/studentek z działaniami profilaktycznymi dotyczącymi przeciwdziałania przemocy seksualnej wobec osób z niepełnosprawnością.Nabycie umiejętności związanych z definiowaniem problemów wokół edukacji seksualnej w wymiarze jednostkowym i społecznym						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[C.2.U.1] Potrafi analizować zjawiska, zależności, związki i problemy zachodzące w obszarze procesu nauczania-uczenia się dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odwołując się do wiedzy psychologicznej	potrafi wykorzystywać pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki seksualności osób z niepełnosprawnością oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów życia seksualnego osób niepełnosprawnych, w tym problemów edukacyjnych i społecznych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[C.2.W.5] Zna i rozumie podstawy psychologii rehabilitacji: zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi; istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą; znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych; formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań	Zna i rozumie podstawy psychologii seksualności: zagadnienia niepełnosprawności i seksualności osób z niepełnosprawnościami, seksualności osób z niepełnosprawnościami z perspektywy rozwojowej, potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w zakresie rozwoju psychoseksualnego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[C.2.K.2] Jest gotowy do prezentowania właściwej postawy wobec dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	jest gotowy w pogłębionym zakresie do budowania prawidłowych więzi na rzecz wspierania rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością w oparciu o posiadaną wiedzę w zakresie pedagogiki seksualności osób z niepełnosprawnością	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych

	<table><tr><td>Efekt kierunkowy</td><td>Efekt z przedmiotu</td><td>Sposób weryfikacji i oceny efektu</td></tr><tr><td>[C.2.K.1] Jest gotowy do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów</td><td>jest gotowy do podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym i wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację zadań związanych z rozwojem psychoseksualnym osób z niepełnosprawnością</td><td>[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych</td></tr><tr><td>[C.2.W.3] Zna i rozumie podstawy psychologii wychowawczej i psychoprophylaktyki: proces wychowawczy w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze</td><td>Zna i rozumie podstawy psychologii rozwoju seksualnego i pedagogiki seksualności; edukacji seksualnej, wychowawczej roli rozwoju seksualności i profilaktyki w tym obszarze : proces wspierania seksualności w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych w obszarze edukacji seksualnej</td><td>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</td></tr><tr><td>[C.2.W.1] zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu</td><td>zna i rozumie w pogłębiony sposób etiologię i symptomatologię zaburzeń seksualnych w konkretnych niepełnosprawnościach</td><td>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[C.2.K.1] Jest gotowy do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	jest gotowy do podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym i wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację zadań związanych z rozwojem psychoseksualnym osób z niepełnosprawnością	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych	[C.2.W.3] Zna i rozumie podstawy psychologii wychowawczej i psychoprophylaktyki: proces wychowawczy w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze	Zna i rozumie podstawy psychologii rozwoju seksualnego i pedagogiki seksualności; edukacji seksualnej, wychowawczej roli rozwoju seksualności i profilaktyki w tym obszarze : proces wspierania seksualności w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych w obszarze edukacji seksualnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja	[C.2.W.1] zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu	zna i rozumie w pogłębiony sposób etiologię i symptomatologię zaburzeń seksualnych w konkretnych niepełnosprawnościach	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja	
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu												
[C.2.K.1] Jest gotowy do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	jest gotowy do podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym i wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację zadań związanych z rozwojem psychoseksualnym osób z niepełnosprawnością	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych												
[C.2.W.3] Zna i rozumie podstawy psychologii wychowawczej i psychoprophylaktyki: proces wychowawczy w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze	Zna i rozumie podstawy psychologii rozwoju seksualnego i pedagogiki seksualności; edukacji seksualnej, wychowawczej roli rozwoju seksualności i profilaktyki w tym obszarze : proces wspierania seksualności w kontekście wyzwań rozwojowych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych w obszarze edukacji seksualnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja												
[C.2.W.1] zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu	zna i rozumie w pogłębiony sposób etiologię i symptomatologię zaburzeń seksualnych w konkretnych niepełnosprawnościach	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja												
Treści przedmiotu	1. Lingwistyka płci i seksualności - konstruowanie dyskursów wokół seksualności2. Seksualność w cyklu życia niemowlęctwo,dzieciństwo,adolescencja.3. Starość a miłość i seks - seksualność wieku dojrzałego.4. Seksualność osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową.5. Profilaktyka przemocy seksualnej wobec osób z niepełnosprawnością. Programy profilaktyczne w Polsce i na świecie.6. Seksualność osób z niepełnosprawnością w kontekście prawnym i systemowym													
Wymagania wstępne i dodatkowe														
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><td>Sposób oceniania (składowe)</td><td>Próg zaliczeniowy</td><td>Składowa oceny końcowej</td></tr><tr><td>Kolokwium pisemne</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Kolokwium pisemne	51.0%	100.0%							
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej												
Kolokwium pisemne	51.0%	100.0%												
Zalecana lista lektur	<table><tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td colspan="2">A.Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć: Starowicz, L., Długolecka, A., Edukacja seksualna, 2006 Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka, 2004 Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, 2006 Ponikiewska, W., Seksualność człowieka: dla młodych, dojrzałych i w jesieni życia, 2008 Allen, L., Sexual Subjects: Young People, Sexuality and Education, 2005 Dziewiecki, M., Cieleśność, płciowość, seksualność, 2000 Izdebski Z. ,Pedagogika seksualna, [w:] Pilch, J., Encyklopedia Pedagogiczna Kijak R., Seks i niepełnosprawność. Doświadczenia seksualne osób z niepełnosprawnością intelektualną, Impuls 2010</td></tr><tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td colspan="2">A.2. studiowana samodzielnie przez studenta: Pankowska D., Wychowanie a role płciowe: program edukacyjny, 2005 Chomczyńska-Rubacha, M., Podróż w nieznanne: o miłości, seksie i rodzinie: scenariusze zajęć, 1997</td></tr></table>	Podstawowa lista lektur	A.Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć: Starowicz, L., Długolecka, A., Edukacja seksualna, 2006 Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka, 2004 Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, 2006 Ponikiewska, W., Seksualność człowieka: dla młodych, dojrzałych i w jesieni życia, 2008 Allen, L., Sexual Subjects: Young People, Sexuality and Education, 2005 Dziewiecki, M., Cieleśność, płciowość, seksualność, 2000 Izdebski Z. ,Pedagogika seksualna, [w:] Pilch, J., Encyklopedia Pedagogiczna Kijak R., Seks i niepełnosprawność. Doświadczenia seksualne osób z niepełnosprawnością intelektualną, Impuls 2010		Uzupełniająca lista lektur	A.2. studiowana samodzielnie przez studenta: Pankowska D., Wychowanie a role płciowe: program edukacyjny, 2005 Chomczyńska-Rubacha, M., Podróż w nieznanne: o miłości, seksie i rodzinie: scenariusze zajęć, 1997								
Podstawowa lista lektur	A.Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć: Starowicz, L., Długolecka, A., Edukacja seksualna, 2006 Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka, 2004 Beisert M., Seksualność w cyklu życia człowieka, 2006 Ponikiewska, W., Seksualność człowieka: dla młodych, dojrzałych i w jesieni życia, 2008 Allen, L., Sexual Subjects: Young People, Sexuality and Education, 2005 Dziewiecki, M., Cieleśność, płciowość, seksualność, 2000 Izdebski Z. ,Pedagogika seksualna, [w:] Pilch, J., Encyklopedia Pedagogiczna Kijak R., Seks i niepełnosprawność. Doświadczenia seksualne osób z niepełnosprawnością intelektualną, Impuls 2010													
Uzupełniająca lista lektur	A.2. studiowana samodzielnie przez studenta: Pankowska D., Wychowanie a role płciowe: program edukacyjny, 2005 Chomczyńska-Rubacha, M., Podróż w nieznanne: o miłości, seksie i rodzinie: scenariusze zajęć, 1997													

	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.